

Naturvärdesinventering NVI

med fördjupade inventeringar av värdeelement, särskilt skyddsvärda träd, generellt skyddade biotopskyddsområden och artförekomster (fåglar)

Underlag för detaljplan vid Hembyggarevägen, Göteborg

Kartläggning av biologisk mångfald enligt Svensk Standard 199000:2023
Arbetsmaterial 19 juni 2024

Beställare

Stadsbyggnadsförvaltningen
Göteborgs Stad

Beställarens kontaktperson

Rebecka Olsson
Tel. 031-368 23 33
rebecka.olsson@stadsbyggnad.goteborg.se

Utförare

ViAQ Miljö AB tillsammans med Naturcentrum AB

ViAQ Miljö AB
Stora Badhusgatan 18-20
411 21 Göteborg
Organisationsnummer 559253-6345
Tel. 010-330 54 30
info@viaq.se

Naturcentrum AB
Västanvindsgatan 8
444 30 Stenungsund
Organisationsnummer 556294-9999
Tel. 010-220 12 00
ncab@naturcentrum.se

Projektorganisation och kompetensbeskrivning

ViAQ:s projektnummer: 202405
Naturcentrums projektnummer: 4066

Projektledare ViAQ Miljö AB:

Marie Börnell
Tel. 0734-12 26 42
marie.bornell@viaq.se

Projektledare Naturcentrum AB:

Johan Svedholm
Tel. 010-220 12 17
johan.svedholm@naturcentrum.se

I arbetet har följande personal deltagit:

Johan Svedholm. Universitetsutbildning inom biologi, miljövetenskap och geovetenskap. Arbetat med olika typer av naturinventeringar i 18 år. Har i aktuellt projekt medverkat som projektledare, fältinventerare och rapportförfattare.

Granskning. Petter Bohman, Naturcentrum AB

Kartmaterial

Göteborgs Stad

Omslagsbild

Vy över inventeringsområdet från nordväst.

Foton i rapporten

Alla foton i rapporten är tagna i samband med inventeringen, ©Naturcentrum AB

Geodatomängder

Till denna naturvärdesinventering finns tillhörande geodatomängder i enlighet med SIS/TS 199002 som ska levereras.

Denna rapport bör citeras

Svedholm, J. 2024. Naturvärdesinventering Hembyggarevägen, Göteborg. ViAQ AB och Naturcentrum AB i PDF-rapport till Stadsbyggnadskontoret, Göteborgs Stad

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	5
2.1	Uppdrag	5
2.2	Metodik och omfattning	5
2.3	Inventeringsområde	6
2.4	Befintliga underlag	7
2.4.1	Naturinventeringar och naturvårdsplaner	7
2.4.2	Beslutade områdesskydd och naturvårdsavtal	7
3	Genomförande och resultat	8
3.1	Naturvärdesbiotoper och värdeelement	8
3.1.1	Metodik och genomförande	8
3.1.2	Identifierade naturvärdesbiotoper	9
3.1.3	Objektkatalog för naturvärdesbiotoper	10
3.1.4	Identifierade värdeelement	11
3.2	Generellt skyddade biotopskyddsområden	11
3.2.1	Metodik och genomförande	11
3.2.2	Identifierade generellt skyddade biotopskyddsområden	11
3.3	Arter	12
3.3.1	Metodik och genomförande	12
3.3.2	Termer, nomenklatur och förkortningar	12
3.3.3	Tidigare fynd av naturvårdsarter	13
3.3.4	Naturvårdsarter som noterats vid inventeringen	14
3.3.5	Invasiva främmande arter som noterats vid inventeringen	16
3.4	Fördjupad inventering av artförekomster	16
3.4.1	Metodik och genomförande	16
3.4.2	Resultat	17
3.5	Fördjupad inventering av särskilt skyddsvärda träd	19
3.5.1	Metodik och genomförande	19
3.5.2	Resultat	19
3.6	Landskapsområden	20
3.6.1	Metodik och genomförande	20
3.6.2	Resultat	20
3.6.3	Objektkatalog landskapsområden	21
3.7	Vattensystem	21
3.7.1	Metodik och genomförande	21
3.7.2	Resultat	21
4	Referenser	22
4.1	Publikationer	22
4.2	Officiella källor	22
4.3	Övriga källor	23
	Bilaga 1 – Foton på värdeelement och arter	24
	Bilaga 2. Utlåtande angående naturmiljö vid Hembyggarevägen, Göteborg	27

1 Sammanfattning

Naturcentrum AB och ViAQ Miljö AB har på uppdrag av Stadsbyggnadskontoret, Göteborgs stad genomfört en naturvärdesinventering (NVI) av ett område vid Hembyggarevägen i Fräntorp, Göteborg. Inventeringen ska kunna utgöra underlag för detaljplan.

Naturvärdesinventeringen har genomförts enligt Svensk Standard SS199000:2023, detaljeringsgrad detalj med tillägget detaljerad redovisning av artförekomst samt fördjupade inventeringar av värdeelement, särskilt skyddsvärda träd, generellt skyddade biotopskyddsområden samt artförekomster gällande fåglar i ett utökat inventeringsområde med särskilt fokus på entita och mindre hackspett.

Inventeringsområdet omfattar drygt 0,3 hektar och utgörs av en gräsmatta med en mindre lövdunge och enstaka solitära träd. I omgivningarna finns parkmiljö, småhusbebyggelse och lövblandskog. Det utökade inventeringsområdet för fåglar omfattar närliggande lövskogsmiljöer.

Vid inventeringen identifierades en naturvärdesbiotop, en lövdunge med visst naturvärde - naturvärdesklass 4. Totalt omfattar den cirka 450 m² av inventeringsområdet (15 % av ytan).

Fyra värdeelement identifierades varav tre grövre lövträd och en stenmur. Inga av träden uppfyller kriterierna för att betecknas som särskilt skyddsvärda träd. Några generella biotopskyddsobjekt noterades inte.

Inga skyddade arter (förutom fåglar) noterades. En liten fröplanta av idegran tillhör troligen arten hybrididegran, men det kan inte helt uteslutas att det rör sig om arten idegran (fridlyst i Västra Götalands län enligt 8 § artskyddsförordningen). I vilket fall rör det sig säkerligen om en trädgårdsrymling.

Av rödlistade arter som bedöms ha relevans för området noterades enstaka skogsalm CR (samtliga döende i almsjuka) och ask EN samt ett antal svamparter knutna till dessa träd, nämligen *Orbilia comma* DD, tusengömming NT, *Hypoxylon petriniae* NT, ö-nästing NT och stjärnnästing NT.

Av fåglar, som alla är fridlysta, konstaterades eller bedömdes runt 35 arter häcka i det utökade inventeringsområdet, varav följande rödlistade: entita NT, grönsångare NT, stare VU, björktrast NT, svartvit flugsnappare NT och grönfink EN. Inga av dessa häckar inom NVI-området, men vissa kan utnyttja det för födosök. Mindre hackspett bedömdes inte häcka i det utökade inventeringsområdet detta år, men gör det vissa år enligt underlagsmaterialet.

2 Inledning

2.1 Uppdrag

Naturcentrum AB har genom ViAQ Miljö på uppdrag av Stadsbyggnadskontoret, Göteborgs Stad genomfört kartläggning och värdering av biologisk mångfald vid Hembyggarevägen, Göteborg. Kartläggningen ska utgöra underlag för detaljplan.

Utöver naturvärdesinventeringen har ett utlåtande med analyser av miljöernas känslighet för byggnation, och en beskrivning av de konsekvenser för naturvärden och skyddade arter som en exploatering kan medföra, gjorts. Detta finns i bilaga 2 till denna rapport.

Tabell 1. Kartläggningens överenskomna omfattning. Ytterligare förtydligande och beskrivning av eventuella tillägg finns i avsnittet om genomförande och resultat.

Kartläggningstyp	Förtydligande och tillägg
Naturvärdesinventering (NVI)	Detaljeringsgrad detalj. Detaljerad redovisning av artförekomst har ingått för: alla värdearter.
Fördjupad inventering av värdeelement	Omfattar följande värdeelementtyper: samtliga som kan förekomma i den aktuella naturtypen. Inmätning har gjorts med surfplatta/mobiltelefon.
Fördjupad inventering av särskilt skyddsvärda träd	Inmätning har gjorts med surfplatta/mobiltelefon.
Fördjupad inventering av generellt skyddade biotop-skyddsområden	Inmätning har gjorts med surfplatta/mobiltelefon.
Fördjupad inventering av artförekomster.	Omfattar följande arter: fåglar, med särskilt fokus på entita och mindre hackspett. Enligt metod: för ändamålet optimerad häckfågelinventering i utökat inventeringsområde. Omfattar tre fältbesök.

2.2 Metodik och omfattning

Kartläggningen har genomförts med stöd av krav och vägledning i SS 199000:2023. Leverans av datamängder följer krav enligt Teknisk specifikation TS 199002. Kartläggningen har omfattat de kartläggningstyper som framgår av tabell 1. Ytterligare förtydligande av metodik framgår under respektive kartläggningstyp.

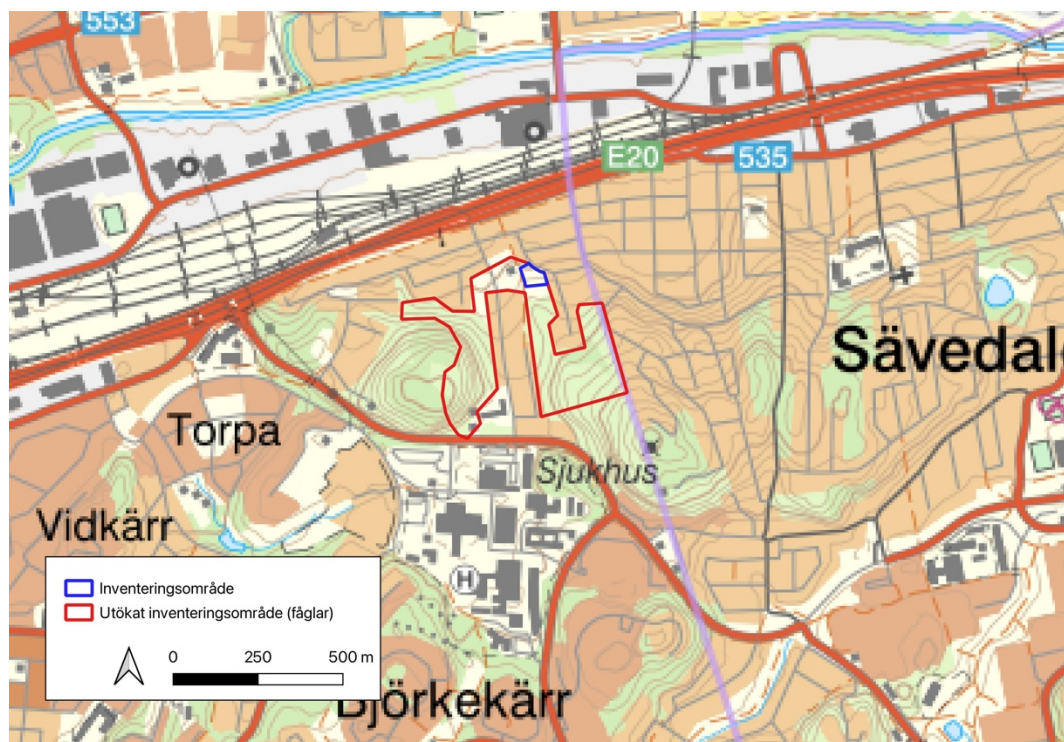
Fältinventering och sammanställning har genomförts under februari – juni 2024. Tider för fältbesök framgår under respektive kartläggningstyp i avsnittet Genomförande och resultat.

2.3 Inventeringsområde

Inventeringsområdets läge framgår av figur 1 och dess avgränsning av figur 2.

Inventeringsområdet är drygt 0,3 hektar stort och domineras av öppen kvävepåverkad gräsmark med bredbladiga gräs, kirskaal med mera som hävdas genom regelbunden gräsklippning/-slåtter. Vidare finns en liten dunge samt en handfull solitära träd (ask, skogsalm, vårtbjörk, skogsek och klibbal). Inventeringsområdet genomkorsas av en asfalterad gångväg och i den nordligaste delen finns en liten byggnad med en elcentral eller liknande. Marken sluttar mot norr och är delvis terrasserad med en stödmur. Inventeringsområdet är beläget i ett tätbebyggt villaområde och gränsar i norr och öster mot bilvägar och villaträdgårdar, i väster mot parken runt Folkets hus och i söder mot ett sammanhängande skogsområde ned mot Östra sjukhuset.

Fördjupad inventering av fåglar har skett i ett utökat inventeringsområde som består av anslutande lövskogsmiljöer och är cirka 13 hektar stort. Detta utökade inventeringsområde består av två huvuddelar; den västra som domineras av hedbokskog, krattekskog och parkmiljö med gräsmattor och solitära träd, samt den östra som domineras av lövblandskog med främst ek, asp, bok, al och björk på torr till frisk mark.

Figur 1. Översiktskarta.

Figur 2. Inventeringsområde.

2.4 Befintliga underlag

Relevant miljöinformation har eftersökts från officiella källor, dessa framgår under rubriken Referenser. Under respektive rubrik nedan presenteras känd miljöinformation som bedöms vara relevant för inventeringsområdet från officiella källor och från regionala, lokala eller övriga underlag.

Underlag från Artdatabanken har varit särskilt viktigt när det gäller kännedom om artförekomster, se vidare under arter i avsnitt genomförande och resultat.

2.4.1 Naturinventeringar och naturvårdsplaner

Det har inte framkommit några naturinventeringar eller naturvårdsplaner som berör inventeringsområdet. Dock finns några skyddsvärda träd i anslutning till inventeringsområdet.

2.4.2 Beslutade områdesskydd och naturvårdsavtal

Det finns inga områdesskydd eller naturvårdsavtal inom inventeringsområdet.

3 Genomförande och resultat

3.1 Naturvärdesbiotoper och värdeelement

3.1.1 Metodik och genomförande

Som underlag för att värdera och avgränsa naturvärdesbiotoper har hela inventeringsområdet genomströvats i fält. Biotoper, element, organismsamhällen, arter och andra relevanta företeelser har eftersökts aktivt och noggrant, så att naturvärdesbedömning och avgränsning ska kunna göras med god säkerhet. Naturvärdesbiotoperna har bedömts till olika naturvärdesklasser med stöd av noterade artvärden och biotopvärden.

Tabell 2. Naturvärdesklasser för naturvärdesbiotoper (källa SS 199000:2023).

Naturvärdesbiotoper	Högre naturvärde	
	Högsta naturvärde Naturvärdesklass 1	Mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
	Högt naturvärde Naturvärdesklass 2	Stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
	Påtagligt naturvärde Naturvärdesklass 3	Påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.
	Visst naturvärde	
	Visst naturvärde Naturvärdesklass 4	Viss särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

Naturvärdesinventering i fält genomfördes vid följande tillfällen: 9 april, 3 maj och 4 juni 2024.

Naturvärdesbiotoper ner till en minsta karteringsenhet på 100 m² har avgränsats och redovisats. Mindre naturvärdesobjekt har redovisats som värdelement/artförekomster.

Fördjupad inventering av värdeelement har genomförts enligt SS 199000:2023 avsnitt 20.2. Samtliga typer av värdeelement som kan förekomma i de aktuella biotoperna har omfattats av fördjupad inventering.

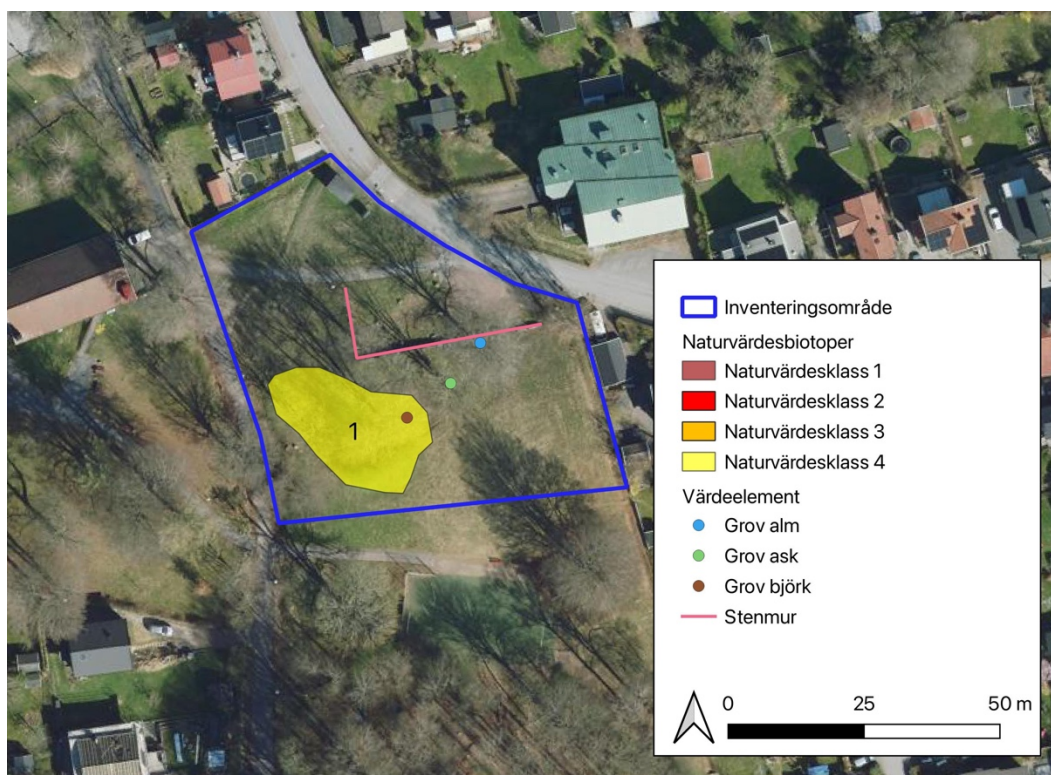
Naturvärdesbedömningen har omfattat naturvärdesklass 1 till 4. Innebörden av de olika naturvärdesklasserna framgår av tabell 2.

3.1.2 Identifierade naturvärdesbiotoper

Vid fältinventeringen identifierades en naturvärdesbiotop med **visst naturvärde – naturvärdesklass 4** vilken utgörs av en lövdunge.

Den totala arean av naturvärdesbiotoper omfattar cirka 450 m². Det motsvarar cirka 15 % av den inventerade ytan.

Karta över naturvärdesbiotoper finns i figur 3. Beskrivningar och foton presenteras under rubriken "Objektkatalog för naturvärdesbiotoper".

Figur 3. Naturvärdesbiotoper och värdeelement.

3.1.3 Objektkatalog för naturvärdesbiotoper

Objektnummer: 1. Lövdunge

Naturvärdesklass: 4 – Visst naturvärde.

Dominerande naturtyp: Skog och buskmark.

Natura 2000-naturtyp: -

Biotoptyp: Lövdunge, planterade träd.

Objektsbeskrivning: Liten dunge på sluttande mark med hägg, rönn, yngre ask och skogslönn samt vårtbjörk varav en grov och grovbarkig (även noterad som värdeelement). I objektet ingår även två medelålders solitära askar samt en dito klibbal som står i gräsmattan nära dungen. Botten- och fältskikt är dåligt utvecklade i själva dungen, och inslaget av död ved inskränker sig till nedramlade grenar och kvistar. Vid den grova björkens bas växer en fröplanta av obestämd idegran, troligen hybrididegran.

Biotopvärden: Visst biotopvärde med bärande och blommande träd och buskar och grov grovbarkig björk.

Värdearter: Tusengömming NT, *Hypoxylon petriniae* NT, guldlockmossa S1, ask EN.

Artvärden: Visst artvärde, främst kopplade till förekomst av den hotade men fortfarande vanliga arten ask, och till den knutna svamparter.

Invasiva främmande arter: Inga noterade.

Fortsätter utanför inventeringsområdet: Nej.

Referenser: -

Datum och inventerare: 2024-04-09, 2024-05-03, 2024-06-04. Johan Svedholm.

Areal: 450 m².

3.1.4 Identifierade värdeelement

Vid inventeringen identifierades fyra värdeelement, varav tre utgörs av grövre lövträd och ett av en stenmur (se figur 3 och tabell 3).

Tabell 3. Identifierade värdeelement.

Typ av värdeelement	Kommentar/beskrivning
Grovt träd	Grov (80 cm DBH) skogsalm, nästan död i almsjuka.
Grovt träd	Medelgrov, flerstammig ask.
Grovt träd	Grov (86 cm DBH) vårtbjörk, grovbarkig.
Stenmur	Vinklad stödmur.

3.2 Generellt skyddade biotopskyddsområden

3.2.1 Metodik och genomförande

Fördjupad inventering av generellt skyddade biotopskyddsområden har genomförts enligt SS 199000:2023 avsnitt 20.5. Det innebär att generellt skyddade biotopskyddsområden enligt miljöbalken 7 kap. 11§ och bilaga 1 till förordningen om områdesskydd identifieras och redovisas. De flesta generellt skyddade biotopskyddsområdena finns i jordbrukslandskapet (Naturvårdsverket, 2012). Dessa är:

- Allé
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- Odlingsröse i jordbruksmark
- Pilevall
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark
- Stenmur i jordbruksmark
- Åkerholme

Fältinventering har genomförts vid följande tillfällen: 9 april, 3 maj och 4 juni 2024.

3.2.2 Identifierade generellt skyddade biotopskyddsområden

Några generellt skyddade biotopsskyddsområden har inte påträffats i inventeringsområdet. Förvisso finns en stenmur i inventeringsområdet (se avsnitt 3.1.4), detta är emellertid en stödmur som sannolikt inte haft någon funktion direkt kopplad till jordbrukslandskapet. Det är dessutom inte troligt att området utnyttjats som jordbruksmark på mycket länge då det snarare varit en del av park-/trädgårdsmiljön runt Fräntorps gård, åtminstone efter 1813 då denna fick sin slutliga placering. Muren bedöms därmed inte falla under det generella biotopskyddet.

3.3 Arter

3.3.1 Metodik och genomförande

Tidigare kända uppgifter om naturvårdsarter och invasiva främmande arter från åren 1980–2024 har inhämtats från Artdatabanken 2024-05-02. Information om fåglar har även inhämtats från Leif Jonasson, boende i Fräntorp med mycket god kunskap om områdets natur.

Naturvårdsarter och andra arter av särskild betydelse för biologisk mångfald har eftersökts aktivt vid fältinventeringen, med avsikt att naturvärdesbedömning och avgränsningar ska kunna göras med god säkerhet. Vid inventeringen har dessutom invasiva främmande arter av kärlväxter eftersökts översiktligt.

Redovisning av fåglar, där alla arter är fridlysta enligt 4§, har begränsats till arter som omfattas av Fågeldirektivet Bilaga 1 och/eller är rödlistade och som bedömts relevant att beakta. Under fördjupad inventering av artförekomster gällande fåglar (se avsnitt 3.4 Fördjupad inventering av artförekomster) redovisas däremot alla påträffade fågelarter.

Denna naturvärdesinventering har genomförts med tillägget detaljerad redovisning av artförekomst. Det innebär inte att arterna eftersöks noggrannare men att de registreras så de kan redovisas mer noggrant. Aktuell noggrannhet är den som kan uppnås med en mobiltelefon eller surfplatta. Arterna redovisas på karta, se avsnitt 3.3.4.

Kartläggningen har även omfattat fördjupad inventering av artförekomster gällande fåglar i ett utökat inventeringsområde, med särskild inriktning på entita och mindre hackspett. Se vidare avsnitt 3.4. Resultatet av denna fördjupade inventering ligger till grund för bedömning och redovisning av naturvärdesbiotoper och landskapsområden.

Fältinventering genomfördes vid följande tillfällen: 9 april, 3 maj och 4 juni 2024.

3.3.2 Termer, nomenklatur och förkortningar

Naturvårdsarter omfattar *fridlysta arter* (Artskyddsförordningen), *typiska arter* (Naturvårdsverket - Natura 2000), *rödlistade arter* (Artdatabanken) och *signalarter* (Skogsstyrelsen, Jordbruksverket med flera).

Med *invasiva främmande arter* avses de som är upptagna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 eller som är på förslag för en svensk nationell förteckning av invasiva främmande arter (Naturvårdsverket 2023).

De arter som använts som underlag för naturvärdesbedömningen benämns som *värdearter*.

För ytterligare förklaring av de olika begreppens betydelse, se termer och definitioner i SS 199000:2023.

Samtliga arter anges i löpande text med vedertagna svenska namn. Om svenskt namn saknas anges vetenskapligt namn. I sammanfattande artförteckningar redovisas både svenskt och vetenskapligt namn. Namnen, såväl de svenska som de vetenskapliga, följer Svensk taxonomisk databas (Dyntaxa). Kulturväxter namnges enligt Svensk kulturväxtdatabas (SKUD).

I löpande text anges fridlysta arter med § och rödlistade arter med aktuell rödlistekategori (Artdatabanken 2020). I de sammanfattande artförteckningarna används ytterligare förkortningar som förklaras i aktuella tabeller.

3.3.3 Tidigare fynd av naturvårdsarter

Det finns inga fynd av rödlistade och/eller fridlysta arter som kan knytas till inventeringsområdet i genomgångna källor. När det gäller fåglar finns ett antal fynd som säl- lan är mer preciserade än den publika lokalen "Fräntorp" i Artportalen, vilken har en noggrannhet på 224 m. Några av dessa gäller arter enligt 3.3.1 där rapporter tyder på häckning och inventeringsområdet skulle kunna beröras av revir. Dessa presenteras nedan. För vissa av arterna finns även kommentar från Leif Jonasson.

Duvhök *Accipiter gentilis* NT, 4§

Några fynd under häckningstid av fåglar som inte konstaterats vara fjolårsungar (2012 – 2023), inga med häckningskriterier. Förutsättningar för häckning saknas i inventeringsområdet, men födosök kan ske där.

Tornseglare *Apus apus* EN, 4§

Enstaka fynd under häckningstid (2014), inga med häckningskriterier. Förutsättningar för häckning saknas i inventeringsområdet, men födosök kan ske där.

Fiskmåå *Larus canus* NT, 4§

Ett fynd under häckningstid 2014. Förutsättningar för häckning saknas i inventeringsområdet, men födosök kan ske där.

Mindre hackspett *Dryobates minor* NT 4§

Ett antal fynd av revirhävande fåglar eller par (2015, 2016, 2018, 2020, 2021, 2023). Arten häckar regelbundet i skogsområdena runt Fräntorpsgatan, dock inga observationer 2024 (Jonasson, pers. komm. 2024-06-13). Arten häckar knappast inom inventeringsområdet, men kan använda det för födosök.

Spillkråå *Dryocopus martius* NT, 4§, Fågeldirektivet bilaga 1

Enstaka fynd under häckningstid (2015, 2016, 2019). Förutsättningar för häckning saknas i inventeringsområdet, som knappast heller lämpar sig särskilt väl för födosök.

Entita *Poecile palustris* NT, 4§

Ett antal fynd under häckningstid (2011, 2015, 2019, 2023), flera av dessa gäller par i lämplig biotop. Troligen häckar flera par i skogarna runt Fräntorpsgatan (Jonasson,

pers. komm. 2024-06-13). Häckar knappast inom inventeringsområdet, men kan använda det för födosök.

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix* NT, 4§

Ett fynd av en revirhävande fågel under häckningstid 2008. Förutsättningar för häckning saknas i inventeringsområdet, men födosök kan ske där.

Ärtsångare *Curruca curruca* NT 4§

Enstaka fynd av revirhävande fåglar under häckningstid (2011-2014). Skulle kunna häcka inom inventeringsområdet.

Stare *Sturnus vulgaris* VU, 4§

Ett fynd under häckningstid 2014. Skulle kunna häcka inom inventeringsområdet.

Björktrast *Turdus pilaris* NT, 4§

Enstaka fynd under häckningstid (2013, 2014, 2020, 2021), inga med häckningskriterier. Skulle kunna häcka inom inventeringsområdet.

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleucos* NT 4§

Enstaka fynd av revirhävande fåglar under häckningstid (2011, 2014, 2015). Skulle kunna häcka inom inventeringsområdet.

Grönfink *Chloris chloris* EN 4§

Ett antal fynd under häckningstid (2011, 2012, 2013, 2014), inga med häckningskriterier. Skulle kunna häcka inom inventeringsområdet.

3.3.4 Naturvårdsarter som noterats vid inventeringen

Totalt har 13 värdearter, rödlistade och fridlysta arter påträffats vid fältinventeringen. Arterna redovisas samlat i tabell 4 och på karta i figur 4 (gäller ej fåglar). Förekomsterna av dessa arter har löpande registrerats på Artportalen. Fynd av naturvårdsarter bland fåglar som endast gjorts i det utökade inventeringsområdet presenteras inte här utan under avsnitt 3.4. Totalt har 10 värdearter använts som underlag för bedömning och avgränsning av naturvärdesbiotoper och landskapsområden.

De påträffade rödlistade arterna (förutom fåglar) är ask EN och skogsalm CR, samt arter knutna till dessa trädslag. Av skogsalm påträffades två medelgrova-grova träd varav båda är svårt angripna av almsjuka och bedöms vara helt döda inom ett par år. Av ask påträffades ett grövre, flerstammigt träd samt tre klenare, samtliga synbarligen relativt friska. Dessutom påträffades enstaka fröplantor och sly av både skogsalm och ask vilka inte presenteras på karta. En handfull svamparter rödlistade som NT samt en svampart rödlistad som DD (kunskapsbrist) påträffades, samtliga såvitt känt helt knutna till skogsalm (*Orbilia comma* DD, *Hapalocystis bicaudata* NT, stjärnnästing NT och ö-nästing NT) respektive ask (*Hypoxylon petriniae* NT och tusengömming NT). Troligen är dessa inte ovanliga, men de kan förväntas minska då deras värdarter är hotade. De bedöms vara värdearter då deras närvaro indikerar att det finns död ved av ädellövträd.

Två skogliga signalarter som indikerar närvaro av grövre ädellövträd påträffades på en skogsalm (lönnlav) och två askar (guldlockmossa).

Av fåglar har tre rödlistade men vanliga arter (björktrast NT, stare VU och grönfink EN) noterats födosöka i inventeringsområdet, men deras häckplatser är belägna utanför detsamma.

Vidare finns en liten idegransplanta i naturvärdesbiotop 1, den går inte att artbestämma med säkerhet i detta stadium men tillhör troligen den odlade och förvildade arten hybrididegran *Taxus x media*. Även om det mot förmodan skulle röra sig om den inhemska idegranen *Taxus baccata*, vilken är fridlyst i Västra Götalands län enligt 8 § artskyddsförordningen, så bör det i detta fall med all säkerhet röra sig om en trädgårdstrymning.

Naturvårdsarter som inte använts som underlag vid naturvärdesbedömning omfattar rödlistade men vanliga fågelarter som påträffats i inventeringsområdet men som bedömts häcka utanför detsamma, nämligen björktrast NT, stare VU och grönfink EN.

Det kan finnas fler värdearter, rödlistade arter och fridlysta arter utöver de som påträffats och redovisats.

Tabell 4. Påträffade värdearter, fridlysta och rödlistade arter inom inventeringsområdet vid fältinventeringen. Under kategori anges gällande rödlistekategori för rödlistade arter (Artdatabanken 2020) och under paragraf anges för fridlysta arter vilken paragraf som arten är fridlyst enligt. Under övrigt anges övriga värdearter med S1 för skogliga signalarter (Nitare 2019). Under värdearter anges sådana arter som använts vid bedömning av naturvärdesklass med X.

Organism-grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori	Paragraf	Övrigt	Värdeart (X)
Svampar		<i>Orbilia comma</i>	DD			X
Svampar		<i>Hapalocystis bicaudata</i>	NT			X
Svampar	Tusengömming	<i>Cryptosphaeria eunomia</i>	NT			X
Svampar	Stjärnnästing	<i>Eutypella stellulata</i>	NT			X
Svampar	Ö-nästing	<i>Quaternaria dissepta</i>	NT			X
Svampar		<i>Hypoxylon petriniae</i>	NT			X
Lavar	Lönnlav	<i>Bacidia rubella</i>			S1	X
Mossor	Guldlockmossa	<i>Homalothecium sericeum</i>			S1	X
Kärlväxter	Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR			X
Kärlväxter	Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN			X
Fåglar	Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	NT	4§		
Fåglar	Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU	4§		
Fåglar	Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	EN	4§		

Figur 4. Påträffade naturvårdsarter. För ask och skogsalm presenteras bara större träd, inte fröplantor/ungträd.

3.3.5 Invasiva främmande arter som noterats vid inventeringen

Inga invasiva främmande arter påträffades inom inventeringsområdet.

3.4 Fördjupad inventering av artförekomster

3.4.1 Metodik och genomförande

Fördjupad inventering av artförekomster har genomförts enligt SS 199000:2023 avsnitt 20.11. Det innebär att specifika arter eller artgrupper inventeras i fält mer noggrant än vad som normalt krävs vid en NVI.

Vid denna inventering har en fördjupad inventering av fåglar genomförts, med särskilt fokus på mindre hackspett NT och entita NT. Inventeringsmetodiken har därför anpassats efter dessa arter. Inventeringen har utförts i ett utökat inventeringsområde (figur 2), för att bedöma den roll som inventeringsområdet spelar för de utpekade arterna. Det utökade inventeringsområdet har valts ut då det omfattar lövskogsmiljöer som har kontakt med inventeringsområdet, inom rimligt avstånd från detsamma med tanke på de aktuella arternas revirstorlek. För närmare beskrivning av det

utökade inventeringsområdet, se avsnitt 2.2. Då risk för förväxling kan föreligga refereras nedan till inventeringsområdet som NVI genomförts i som "NVI-området".

Det utökade inventeringsområdet besöktes vid tre tillfällen; den 9 april för att lyssna efter spelande/sjungande fåglar, den 3 maj för att lokalisera eventuella boplatser och den 4 juni för att lyssna efter tiggande ungar. Besöken gjordes från gryning och några timmar framåt, och det utökade inventeringsområdet genomströvades då så att inventeraren hade möjlighet att se/höra samtliga fåglar inom detsamma. Vid samtliga inventeringsbesök rådde halvkvalt till klart väder, uppehåll och svaga vindar.

Samtliga påträffade övriga fågelarter har noterats med häckningskriterier, och en uppskattning av antalet revir i det utökade inventeringsområdet har gjorts.

Eftersom inventeringsinsatsen var skräddarsydd för mindre hackspett och entita innebär det att arter som kräver annorlunda inventeringsmetodik beträffande tid på dygnet respektive på säsongen kan ha missats. Detta gäller exempelvis nattaktiva arter, arter som häckar mycket tidigt på säsongen och så vidare. Inventeringsresultatet gällande övriga fåglar får därför anses vara behäftat med vissa brister, och speglar inte verkligheten fullt ut.

3.4.2 Resultat

Av de särskilt eftersökta arterna påträffades mindre hackspett inte alls, och bedöms troligen inte häcka i det utökade inventeringsområdet detta år. Med tanke på tidigare observationer (se avsnitt 3.3.3) är det emellertid säkerställt att arten häckar här vissa år. Entita konstaterades häcka med ett par i det utökade inventeringsområdets östra del.

Rödlistade arter, arter som är upptagna i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv (dock påträffades inga sådana) samt övriga arter med högre krav på sin häckningsmiljö presenteras nedan. I tabell 5 presenteras samtliga påträffade fågelarter med en bedömning av antalet häckande par i det utökade inventeringsområdet.

Tornseglare *Apus apus* EN, 4§

Två tornseglare noterades överflygande vid besöket i maj. Arten häckar i södra Sverige så gott som uteslutande på byggnader. Inom det utökade inventeringsområdet finns i princip bara en sådan, Folkets hus, och inget tyder på att arten häckar där.

Fiskmåls *Larus canus* NT 4§

Noterades överflygande i maj och i juni. Häckar ej inom det utökade inventeringsområdet, men kan använda det för födosök, i synnerhet där det finns gräsmattor.

Gröngöling *Picus viridis* 4§

Ett fynd av en ropande gröngöling gjordes i det utökade inventeringsområdets östligaste del vid majbesöket. Miljön är lämplig, och detta skulle kunna indikera häckning i området även om inga fler observationer gjordes. Enligt Leif Jonasson (pers. komm. 2024-06-12) häckar arten regelbundet i området.

Tabell 5. Samtliga påträffade fågelarter.

Art	Rödliste-kategori	Fågeldirektivet, bilaga 1	Förekomst
Grågås	LC		Noterad överflygande, häckar ej.
Tornseglare	EN		Noterad överflygande, häckar ej.
Tamduva	NA		Möjlig häckning av 1-2 par.
Ringduva	LC		Häckar, ca 3 par.
Fiskmås	NT		Noterad överflygande, häckar ej.
Större hackspett	LC		Häckar, 4 par.
Gröngöling	LC		Möjlig häckning, 1 par.
Skata	LC		Häckar, 1 par.
Kaja	LC		Möjlig häckning i anslutning till utökat inventeringsområde.
Gråkråka	NT		Häckar, 1 par.
Entita	NT		Häckar, 1 par.
Blåmes	LC		Häckar, ca 4 par.
Talgoxe	LC		Häckar, ca 5 par.
Grönsångare	NT		Häckar, 4 par.
Lövsångare	LC		Häckar, minst 2 par.
Gransångare	LC		Häckar, ca 3 par.
Svarthätta	LC		Häckar, minst 2 par.
Gärdsmyg	LC		Häckar, 2-3 par.
Nötväcka	LC		Häckar, minst 3 par.
Trädkräpar	LC		Trolig häckning, 1 par.
Stare	VU		Häckar i anslutning till utökat inventeringsområde.
Taltrast	LC		Trolig häckning, 1-2 par.
Rödvingetrast	NT		Noterad rastande, häckar ej.
Koltrast	LC		Häckar, ca 4 par.
Björktrast	NT		Häckar, ca 4 par.
Grå flugsnappare	LC		Möjlig häckning, 1 par.
Rödhake	LC		Häckar, 3-4 par.
Svartvit flugsnappare	NT		Möjlig häckning, 1 par.
Rödstjört	LC		Möjlig häckning, 1 par.
Järnsparv	LC		Möjlig häckning, 1 par.
Pilfink	LC		Häckar i anslutning till utökat inventeringsområde.
Gråsparv	LC		Häckar i anslutning till utökat inventeringsområde.
Sädesärta	LC		Häckar, 1 par.
Trädpiplärka	LC		Möjlig häckning, 1 par.
Bofink	LC		Häckar, ca 5 par.
Bergfink	LC		Noterad rastande, häckar ej.
Stenknäck	LC		Trolig häckning, 2-3 par.
Grönfink	EN		Trolig häckning, 1 par.
Gråsiska	LC		Trolig häckning, 1 par.
Steglits	LC		Trolig häckning, 1 par.
Grönsiska	LC		Trolig häckning, 1-2 par.

Entita *Poecile palustris* NT, 4§

Ett par konstaterades häcka i björk-, sälg- och aspdominerad lövblandskog i inventeringsområdets östra del. Enligt Leif Jonasson (pers. komm. 2024-06-13) häckar sannolikt ytterligare ett par i området.

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix* NT, 4§

Fyra par häckar i det utökade inventeringsområdet. Två par i bok- och ekdominerad skog i den östra delen, och två par i bokskog i den västra delen.

Stare *Sturnus vulgaris* VU, 4§

Vid junibesöket noterades flera starar med flygga ungar födosöka i och runt NVI-området. Sannolikt har dessa häckat i trädgårdsmiljöer i anslutning till det utökade inventeringsområdet.

Rödvingetrast *Turdus iliacus* NT 4§

Noterades vid aprilbesöket, observationen gäller rastande förbisträckare. Arten häckar inte i det utökade inventeringsområdet.

Björktrast *Turdus pilaris* NT, 4§

Runt fyra par häckar i parkmiljön runt Folkets hus, de utnyttjar även NVI-området för födosök och kan säkert häcka där vissa år.

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleucos* NT 4§

Möjlig häckning av ett par i bokskogen i den västra delen av det utökade inventeringsområdet, där en hane höll revir under junibesöket.

Grönfink *Chloris chloris* EN 4§

Trolig häckning av ett par i parkmiljön runt Folkets hus. Utnyttjar NVI-området för födosök och skulle kunna häcka här vissa år.

3.5 Fördjupad inventering av särskilt skyddsvärda träd

3.5.1 Metodik och genomförande

Fördjupad inventering av särskilt skyddsvärda träd har genomförts enligt SS 199000:2023 avsnitt 20.3. Det innebär att träd identifieras och redovisas som uppfyller aktuella kriterier enligt Naturvårdsverkets definition av särskilt skyddsvärda träd.

Med särskilt skyddsvärda träd avses: 1. jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd. 2. mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år. 3. grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hållighet i huvudstam (Naturvårdsverket 2012b).

3.5.2 Resultat

Inga av inventeringsområdets träd uppfyllde kriterierna för att kallas särskilt skyddsvärda då de var för kläna och saknade välutvecklade hålligheter i huvudstam.

3.6 Landskapsområden

3.6.1 Metodik och genomförande

Inventeringsområdet och dess omgivning har analyserats på landskapsnivå med stöd av fältinventering, fjärranalys och tillgänglig miljöinformation. Områden med likartade nyckelkaraktärer har avgränsats som landskapsområden. Utgångspunkten har varit de karaktärer som sätter präg på landskapet, med tyngdpunkt på det som har störst betydelse för biologisk mångfald.

I analysen har ingått en bedömning av om några landskapsområden har särskild betydelse för biologisk mångfald och därför bör betraktas som värdelandskap.

3.6.2 Resultat

Det kan vara svårt att avgränsa landskapsområden i ett starkt antropogent präglat landskap som detta, och inventeringsområdet skulle kunna ses som en del av det småhusbebyggda området med trädgårdar som omfattar stora delar av Sävåns dalgång, från Torpa i väster till Partille i öster. I detta fall har inventeringsområdets ekologiska funktion dock snarast bedömts såsom varande en del av de lövdominerade skogsmiljöer som finns insprängda i sagda småhusbebyggelse i Fräntorp och Sävedalen. Inventeringsområdet ingår i sin helhet i detta landskapsområde (figur 5).

Figur 5. Landskapsområde.

3.6.3 Objektkatalog landskapsområden

Landskapsområde: L1. Lövdominerade skogsmiljöer i Fräntorp och Sävedalen

Objektsbeskrivning: Mer eller mindre sammanhängande skogsmiljöer längs bergsryggar i de småhusbebyggda bostadsområdena i Fräntorp och Sävedalen i Göteborgs och Partille kommuner. Skogen är varierad med inslag av hedartad bok- och ekskog, triviallövblandskog och, på toppen av bergen, talldominerad hållmarksskog. Inslag av äldre och mer naturskogsartad skog finns.

Värdelandskap: Ja.

Motivering till värdelandskap: Varierad skog med inslag av äldre skog som till stor del uppvisar liten eller ingen påverkan av skogsbruk.

3.7 Vattensystem

3.7.1 Metodik och genomförande

Det finns inga vattenmiljöer inom inventeringsområdet. Därför redovisas nedan endast avrinningsområdet.

3.7.2 Resultat

Inventeringsområdet ingår i Göta älvs huvudavrinningsområde, delavrinningsområde 640677-127562 "Ovan Mölndalsån".

4 Referenser

4.1 Publikationer

- Jordbruksverket 2017. Ängs- och betesmarksinventeringen. Metodik för inventering från och med 2016. Rapport 2017:9. Bilaga 2.
- Larsson, K. 2017. Insekter som signalarter för öppna marker i Södra Sverige. Länsstyrelsen i Hallands län.
- Naturvårdsverket 2009. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1. Fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2. Naturresursavdelningen.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 NV-04493-11 Beslutad: November 2011.
- Naturvårdsverket 2012a. Biotopskyddsområden. Vägledning om tillämpning av 7 kapitlet 11 § miljöbalken. Handbok 2012:1. Bromma.
- Naturvårdsverket 2012b. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Mål och åtgärder 2012-2016. Rapport 6496.
- Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen. Jönköping.
- SLU Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU Artdatabanken, Uppsala.
- Svensk författningssamling 2007:845. Artskyddsförordning. Miljö- och energidepartementet.
- Swedish Standards Institute 2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartering och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. – Svensk Standard SS 199000:2023.
- Trafikverket 2012. Metod för översiktlig inventering av artrika väggkantsmiljöer. Rapport: 2012:149. Bilaga 3.

4.2 Officiella källor

- Artdatabanken. Uttag av naturvårdsarter, värdearter och främmande invasiva arter från observationsdatabasen och Artportalen inklusive skyddade fynd. Hämtat 2024-05-02.
- Jordbruksverket: Databasen TUVÅ. Resultatet av ängs- och betesmarksinventeringen. <https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>. Hämtat 2024-06-05.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Informationskartan Västra Götaland. <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?ap-pid=023f6dde755f41c5a719b111ddfb80ed>. Hämtat: 2024-06-05.

Naturvårdsverket. Kartverktyg skyddad natur. <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se>. Hämtat: 2024-06-05.

Naturvårdsverket 2023. Vägledning EU-förordningen om invasiva främmande arter. <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/invasiva-frammande-arter/eu-forordningen-om-invasiva-frammande-arter/>.

Skogsstyrelsen (Skogsdataportalen): Nyckelbiotopsinventeringen (nyckelbiotoper, naturvärden), storskogsbrukets nyckelbiotoper, sumpskogsinventeringen, biotopskyddsområden, naturvårdsavtal. <https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/>. Hämtat 2024-06-05.

Trafikverkets Lastkajen. https://www.trafikverket.se/tjanster/Oppna_data/hamta-var-oppna-data/lastkajen---sveriges-vag--och-jarnvagsdata/ Hämtat 2024-06-05.

4.3 Övriga källor

Delsjöområdets historia – Fräntorp. <https://delsjoomradet.se/gardar-och-byar/frantorp/>

Bilaga 1 – Foton på värdeelement och arter

Här presenteras samtliga värdeelement och utvalda värdearter på fotografi.

Värdeelement: Grov, grovbarkig vårtbjörk.

Värdeelement/rödlistade arter: stödmur, grov döende skogsalm CR (till vänster) och grov flerstammig ask EN (till höger).

Rödlistad art: *Orbilbia comma* DD på insidan av lossnande almbark.

Rödlistad art: *Hypoxylon petriniae* NT på askved.

Rödlistad och skyddad art: björktrast NT §.

Bilaga 2. Utlåtande angående naturmiljö vid Hembyggarevägen, Göteborg

Bakgrund

Under våren - försommaren 2024 har Naturcentrum AB och ViAQ Miljö på uppdrag av Göteborgs stad genomfört en naturvärdesinventering (NVI) av ett område (figur 1) vid Hembyggarevägen i Fräntorp, Göteborgs kommun. Resultatet av inventeringen ska fungera som underlag till detaljplan.

Figur 3. Naturvärdesbiotoper och värdeelement.

I detta utlåtande resoneras kring de identifierade biotopernas och arternas känslighet för byggnation, samt de konsekvenser för naturvärden och arter som detaljplanens genomförande kan komma att medföra.

Naturvärden – känslighet och åtgärder

Naturvärdesbiotoper

Den enda naturvärdesbiotop som identifierats inom inventeringsområdet är en lövdunge (naturvärdesbiotop 1) som bedömdes hysa visst naturvärde. Då biotopen därmed endast har viss särskild betydelse för biologisk mångfald samtidigt som den är mycket liten och liknande biotoper återfinns i stor mängd utanför inventeringsområdet så bedöms påverkan på denna biotop endast medföra marginella negativa

konsekvenser på naturvärdena på lokal nivå. Några särskilda åtgärder gällande detta bedöms därför inte behöva vidtagas i samband med genomförandet av detaljplanen.

Värdelement

De påträffade värdeelementen i inventeringsområdet utgörs av en stödmur i sten samt tre grova träd av respektive skogsalm, ask och vårtbjörk. Stenmuren bedöms ha värden främst för insekter och andra småkryp som kan utnyttja skrymslen och stenarnas värmehållande effekt. För att dessa värden ska kunna bibehållas lokalt kan stenarna, om muren påverkas av detaljplanen, läggas upp som ett röse i ett solexponerat läge i närheten. Beträffande träden så är det generellt bra om det går att anpassa planen så att så många grova träd som möjligt kan stå kvar. Emellertid så är den grova almen kraftigt angripen av almsjuka, och bedöms vara helt död inom de närmaste åren. Även om den sparas så kommer den därmed säkerligen ändå att behöva tas ned av säkerhetsskäl så småningom. Den flerstammiga asken och den grova björken verkar däremot vara vid god vigör, varför rekommendationen att spara träd i synnerhet gäller dessa. Om de ändå tas ned så kan stammarna och grenarna med fördel läggas upp i närliggande skogsområden som biodepåer. På så sätt förstärks närliggande miljöers naturvärden då död ved är en mycket viktig faktor för en lång rad organismer. Frågan kompliceras dock av att upplagd ved av skogsalm som är infekterad av almsjuka kan fungera som en spridningskälla till friska träd i närheten. Sjukdomen bedöms emellertid vara så spridd i Göteborgsområdet så att det knappast har någon större betydelse. Kanske är den biologiska nyttan med död ved större än den ökade risk för smittspridning som detta medför. För askskottssjuka, som inte sprids av vedlevande insekter, finns inte denna problematik. Askved kan därmed utan betänkligheter läggas upp som biodepåer och liknande.

Rödlistade arter

De påträffade rödlistade arterna (förutom fåglar) är skogsalm CR, ask EN och sex svamparter knutna till dessa trädslag. På alm konstaterades *Orbilia comma* DD, *Haploclystis bicaudata* NT, ö-nästing NT och stjärnnästing NT förekomma. På ask hittades tusengömning NT och *Hypoxylon petriniae* NT. Samtliga dessa svamparter är sannolikt nästan lika vanliga som sina värdträd, men hotas på sikt av almsjukans och askskottssjukans härjningar. För de almanknutna arterna är dagarna troligen räknade på några års sikt inom inventeringsområdet då samtliga almar verkar vara angripna av almsjukan, medan de askberoende arterna kan fortleva längre. Med tanke på arternas vanlighet och deras hotbild bedöms inga särskilda åtgärder behöva vidtagas i samband med genomförandet av detaljplanen, utöver att lägga upp död ved som biodepåer enligt ovan.

Skyddade arter och miljöer

Fåglar

De fågelarter som eftersökts särskilt genom en fördjupad inventering av artförekomster i ett utökat inventeringsområde (till skillnad från inventeringsområdet där NVI genomförts, i detta stycke kallat "NVI-området" för att undvika förväxling) är mindre hackspett NT och entita NT, vilka båda förekommer i omgivande lövskogar. Entita konstaterades häcka i lövskogen sydost om NVI-området, medan mindre hackspett inte påträffades i samband med den fördjupade inventeringen. Arten verkar emellertid ha häckat regelbundet i området tidigare år och miljöerna bedöms fortfarande som lämpliga, så det utökade inventeringsområdet bör betraktas som ingående i ett revir för arten. NVI-området bedöms inte som lämpligt för någon av de två arterna att förlägga sin boplatz i. Arterna skulle kunna födosöka i NVI-området, men det bedöms inte ha någon särskild betydelse som födosöksmiljö. Tillsammans med litenheten hos de trädbärande delarna av NVI-området gör detta att genomförandet av detaljplanen inte torde ha någon märkbar negativ påverkan på de lokala populationerna och omgivningarnas kontinuerliga ekologiska funktion för dessa två arter.

Däremot händer det säkerligen att vanliga fågelarter med låga krav på sin häckningsmiljö häckar inom inventeringsområdet, exempelvis i den fågelholk som är uppsatt i naturvårdesbiotop 1. Bland rödlistade arter som förekommer i området bedöms NVI-området kunna lämpa sig som häckningsmiljö för björktrast NT och grönfink EN. Dessa arter är mycket vanliga men är rödlistade på grund av en pågående populationsminskning, som troligen främst har andra orsaker än brist på boplatser. I grönfinkens fall beror minskningen till exempel på en virussjukdom. För att undvika att fåglar av någon art skadas eller dödas bör avverkning av träd inte ske under deras häckningsperiod under våren – sommaren, en lämplig tidsrestriktion utifrån de fågelarter som kan vara aktuella är 1 april – 10 augusti (Naturvårdsverket 2009).

Övriga skyddade arter

Det har inte påträffats några andra skyddade arter i inventeringsområdet. En fröplanta av en obestämd idegran växer dock vid basen av den grova björken. Den går inte att artbestämma med säkerhet, men karaktärerna pekar mot hybrididegran som också är den klart vanligaste förvildade arten i Göteborgsområdet. Även om det mot förmodan skulle röra sig om en inhemsk idegran, som är fridlyst i Västra Götalands län enligt 8 § artskyddsförordningen, så är förekomsten inte att betrakta som spontan vilket i så fall torde beaktas i en eventuell artskyddsprocess.

Skyddade miljöer

Inga områdesskydd berör inventeringsområdet, inte heller noterades några objekt som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken 7 kap. 11§ och bilaga 1 till förordningen om områdesskydd. Den flerstammiga asken kan vara ett gränsfall,

då den har början till en hålighet i en av stammarna som är runt 40 cm i diameter, men då det varken kan sägas vara en väl utvecklad hålighet eller en huvudstam så bedöms trädet inte uppfylla kriterierna för särskilt skyddsvärda träd.

Referenser

Naturvårdsverket 2009. *Handbok för artskyddsföreningen. Del 1 - fridlysning och dispenser*. Naturvårdsverket handbok 2009:2, Stockholm.

2024-06-19

Johan Svedholm, naturvårdsbiolog
Tel. 010-220 12 17
E-post johan.svedholm@naturcentrum.se

Naturcentrum AB
Stigbergsliden 5B
414 63 Göteborg